

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Familien Caspersgaard, Vonsbæk:

Første generation:

800: Jens Sørensen (Johannes Severini):

* o.1490,

+ 1556 i Vonsbæk præstegård.

Katolsk præst i Vonsbæk fra 1514, protestantisk præst samme sted fra 1525 ifølge hans kaldsbrev af 20. august 1525, som er det ældste protestantiske kaldsbrev i Norden. I Vonsbæk kirkearkiv findes et sognevidne fra 1514, hvor han omtales som ”Herdelige mand, Her. Jens Souerenss Sognd præst og Capellan i samme sognd”.

Kaldsbrevet lyder i oversættelse:

” Vi Christian af Guds nåde arving til Norge, hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmarsken, greve til Oldenborg og Delmenhorst, gøre vitterligt med dette brev for enhver, som ser det eller høre det læst, at vi har forlenet kirken i Vonsbæk til andægtige Hr. Johannes Sørensen med alle nydelser, frihed, rettighed og tilbehør, af besynderlig nåde på livs tid, og forlener bemeldte Johannes Sørensen kirken i Vonsbæk på livstid med al herlighed, rettighed og tilbehør, således som den anden sognepræst ved denne kirke før ham haver haft og brugt, og at han derved denne kirke prædiker Guds ord. Men dersom han ikke holder det ved fornævnte kirke, som det sømmer sig og retteligen skal holdes, så vil vi have os forbeholdt at forlene den til en anden. Vi har også frigivet fornævnte Johannes Sørensen, så længe han lever, og taget ham i vores varetægt og beskyttelse. Dersom han forser sig noget eller står til ansvar, så skal han møde i retten for os som sin rette landsfyrste, hvortil vi til enhver tid er i stand, i kraft og magt af dette brev. Til vitterlighed med vor henedenfor påtrykte sekret beseglet og givet i Haderslev søndag efter Mariæ Himmelfart 1525 ”.

Hertug Christian er den senere kong Christian den Tredje, og når man i kaldsbrevet skriver, at Jens Sørensen skal nyde Vonsbæk kirkes privilegier ligesom den forrige præst ved kirken, må det skyldes, at mens han var katolsk præst ved kirken, hørte den under domkapitlet i Haderslev, som altså derfor havde indtægterne af kirkegodset, som nu gik over til sognepræsten.

Jens Sørensen er antagelig blevet gift efter 1525, men havde i hvert fald den søn, der efterfølger ham før denne tid, og som i sit kaldsbrev påtager sig at forsørge sin stedmoder efter faderens død.

I 1544 var han gammel og syg, så hans søn blev kapellan hos ham til hans død i 1556.

Anden generation:

400: Claus Jensen (Nicolaus Johannis) Caspersgaard:

* o.1520, idet han blev student fra Haderslev lærde skole i 1541 og blev immatrikuleret ved universitetet i Rostock 6-6-1541,

+ 31-5-1580 i Vonsbæk præstegård. Noteret i Åstrup kirkebog.

Kapellan i Vonsbæk fra 10-7-1544, hvor ser i hans kaldsbrev står, at han skulle hjælpe sin ”gamle og syge fader” mod at få kaldet på livstid, når han var død, hvilket skete i 1556, hvor han så blev sognepræst. Han måtte nyde alt, hvad der fra gammel tid havde hørt til præstegården, mod at forsørge sin stedmoder (Hansborgske registranter). Han kalder sig **Caspersgaard** ved immatrikuleringen i Rostock. Vonsbæk præst hed fra gammel tid Caspersgaard, hvilket navn præstefamilien tog som kaldenavn.

Gift med

401: Anna:

+ 3-9-1610 i Vonsbæk præstegård. Noteret i Åstrup kirkebog.

Tredje generation:

200: Jens Clausen (Johannes Nicolai) Caspersgaard:

Født i Vonsbæk præstegård,

+ 1633 i Vonsbæk præstegård.

Ordineret 18-8-1580 som sognepræst efter faderen.

Gift 5-7-1584 med

201: NN. Eggertsdatter Heidtmann.

Hendes slægt boede i Haderslev. Hendes fornavn kendes ikke, men hun stammede fra en velhavende købmands- og borgmesterslægt fra Haderslev.

Den gode sognepræst løb ind i problemer, fordi hans hustru var blevet gravid før deres bryllup, så han blev suspenderet fra embedet og måtte søge kongen (F.II) om tilgivelse, hvilken ansøgning findes Københavns Universitets arkiv pakke 1195 (Rørdam: Københavns Universitets Historie 1537-1621 s. 327ff, og Konsistoriets arkiv pakke 183 med det originale dokument) og i Kancelliets brevbøger 1584-1588 s.209: I ansøgningen til Københavns Universitet skriver han, at han har fået kaldet i Vonsbæk for 5 år siden (1579/80) efter sognebørnenes opfordring, og han beder om at måtte beholde kaldet, så han kan forsørge sin mor og sine fem faderløse søskende. I Kancelliets brevbøger står der i uddrag ” 1584, 5-12: Til de højlærde i København. Hoslagt sendes dem en supplikats fra Hr. Jens Clausen, sognepræst i Vonsbæk sogn i Slesvig, hvori han beretter, at han havde trolovet sig med én, som han nu også har fæstet som sin ægtehustru, og under trolovelsen af menneskelig skrøbelighed har forset sig med hende, hvorfor han af provsten er suspenderet fra embedet, indtil kongen tillader ham igen at komme tilbage til det. Da kongen er i tvivl om, hvad han skal gøre, skulle de i forening overveje sagen og tilskrive kongen derom ”. Han slap med skrækken og beholdt embedet (mon ikke både kongen og ”de højlærde i København” kendte til ”menneskelig skrøbelighed”?!).

Fjerde generation:

100: Claus Jensen Caspersgaard:

* 1596 i Vonsbæk præstegård,

+ 25-2-1659 i Haderslev af pest i Svenskekrigens tid.

Gift 11-7-1622 med

101: Sophie Jacobsdatter Skriver:

* i Haderslev som datter af **202: Jacob Nielsen Skriver** stadsskriver i Haderslev og gift med **203: Anneken Jørgensdatter Spicker**, datter af **406: Jørgen Spicker** kongelig amtsskriver på Haderslevhus, død 1626 i Haderslev. Vonsbæk præsten og hans kone arvede hendes fars hus på Møllepladsen i Haderslev 17-6-1637 (Sønderjysk Månedsskrift 1954 s.158-59).

+ 22-1-1670 i Vonsbæk præstegård.

I 1659 under Svenskekrigen (1658-60) flygtede hun med nogle af børnene til Vordingborg.

Børn:

1: Anna: * o.1623, + 1685/87.

Gift 1. med herredsprovst **Laurids Brodersen**, Stepping, + 1659.

Gift 2. i Haderslev 6-3-1660 med **Claus Lorentzen**, præst i Stepping, + 1691. Efterslægt.

2: Lisbeth: * 1625.

3: Jens: * 1627.

Student i Vordingborg 1646, immatrikuleret i Königsberg 1646, i København 16-8-1656, flygtede med moderen til Vordingborg i 1659.

4: Jacob: * 16-8-1630, + 6-2-1693,

Sognepræst i Starup-Grarup, død i Haderslev. Ingen børn.

5: Maren: * 1633.

6: Cathrine: * 1636, + 22-12-1722.

Gift i Vonsbæk 17-5-1660 med faderens efterfølger **Christopher Johansen Schrøder** (1636-1700), begge døde i Vonsbæk. Efterslægt.

7: Claus: * 1639, + 9-12-1675.

Herredsfoged for Nr. Rangstrup herred, bosat i Roost, Arrild sogn.

Femte generation:

50: Claus Clausen Caspersgaard:

* 1639 i Vonsbæk præstegård,

+ 9-12-1675 i Hofmannsgave, Roost, Arrild sogn.

Herredsfoged i Nr. Rangstrup herred 1660-1675.

Gift i Arrild 14-6-1664 med

51: Apollonia Lorentzdatter Riggelsen * o.1645, død i Roost 16-4-1720, datter af kniplingshandler **102: Laurids/Lorentz Riggelsen** og **103: Kristine** i Løgumkloster.

Børn:

1: Sophia: * 5-5-1666.

Gift i Arrild 14-6-1685 med **Simon Pedersen Koch**, Flensborg. Efterslægt.

2: Christina: * 11-2-1668, + 12-8-1719.

Gift i Tinglev 21-6-1687 med sognepræst **Nicolaus Ratenburg** (1656-1707), Tinglev. Efterslægt.

3: Maria: * 1-5-1671, + 3-6-1751.

Gift i Arrild 7-6-1688 med sognepræst i Vodder **Jens Sørensen Bjørn**,

Arrild. Efterslægt, se: Familien Bjørn.

4: Claus: * 12-2-1673, + 1749.

Amtsforvalter over Dueholm, Ørum og Vestervig amter, justitsråd, adlet 20-12-1748, ejer af Store Todbøl, Skjoldborg sogn. Skifte efter ham i Thisted bys skifteprotokol 21-5-1749. 2 sønner, ingen efterslægt.

Apollonia Lorentzdatter Riggelsen blev gift 2. i Arrild 20-8-1677 med **Troels Berthelsen** (1643-1712), herredsfoged i Nr. Rangstrup herred 1675-1712.

Børn:

1: Claus: * 11-6-1679, + 17-10-1679.

2: Gertrud: * 16-6-1680.

Gift med rådmand, guldsmed i Haderslev **Mads Mogensen**. Efterslægt.

3: Lorenz: * 16-11-1682, + 23-6-1753,

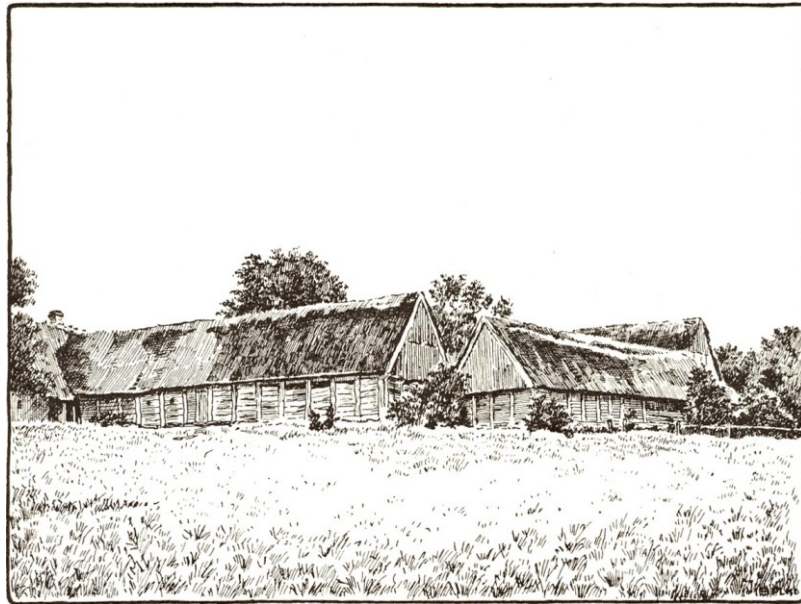
Efterfølger som herredsfoged i Nr. Rangstrup herred. Fra ham stammer familien **Cederfeld de Simonsen**, Erholm. Død i Tyrstrup. Efterslægt.

4: Hilleborg: * 6-1-1685 +14-12-1767.

Gift i Arrild 14-6-1708 med sognepræst i Åstrup **Jørgen Johansen Monrad** (1684-1762).

5: Berthel: * 27-1-1686 + 20-5-1688, (kaldes **Christen** ved begravelsen).

**Johannes J. Lund,
Spjald 2017.**

Vonsbæk præstegård fra engang i 1600-årene til den brændte i 1921. Udhusene var de såkaldte bulhuse, bygget af egetræsplanker. Beboelseshusene var bygget af bindingsværk. Tegninger efter fotografier fra 1909.